

မကွေးဒေသီယစကားများနှင့် စကားတူစု ဆန်းစစ်ချက်

လွင်လွင်မာဦး^၁

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် မကွေးဒေသီယစကားအသုံးများကို ဘာသာစကား အသွင်ကွဲစေသည့် လူမှုဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုနှင့် စကားတူစုများအတွင်း ဒေသီယစကားများကို လူမှုဘာသာဗေဒအရ သုံးသပ်လေ့လာ စိစစ်ထားသော စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘာသာစကားထိတွေ့မှုနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သွင်ပြင်များသည် မည်မျှသက်ရောက်နိုင်သနည်း၊ အမှီပြုထားသော ဘာသာစကားဆိုင်ရာများ၊ လွတ်လပ် စွာကွဲပြားနေသည့် လူမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များသည် ဘာသာစကားစွမ်းရည်နှင့် ဆက်သွယ်မှု စွမ်းရည်ကို မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိပုံကို အကဲဖြတ်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လေ့လာဆန်းစစ်နိုင်ရန် ဒေသဒေသီယ စကားတူစုများအတွင်းရှိ အသက်အလုပ်အကိုင်၊ ပညာအရည်အချင်း၊ ဒေသချင်း ချိတ်ဆက်မှု၊ လိင်စသည့် အချက်အလက်များနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအကြား ဆက်သွယ်မှုကို အသွင်ကွဲ လူမှုဘာသာဗေဒ ဆိုင်ရာနည်းနာများဖြင့် ချိန်ထိုးလေ့လာသွားပါမည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပြောဆိုမှု အကျိုးဆက်များကို ဒေသီယဆိုင်ရာနည်းနာများဖြင့် စိစစ်လေ့လာခဲ့ပါသည်။ မကွေး ဒေသီယစကားများ သည် ဒေသတွင်းဆက်သွယ်မှုတွင် အသုံးတွင်ခြင်း၊ ခိုင်မာစွာတင်ကျန်နေခြင်း၊ စကား လုပ်ဆောင်ချက် နှင့် လူမှုဆက်သွယ်မှုအတိုင်းအဆပမာဏကို ဆန်းစစ်သုတေသနပြုခဲ့ပါသည်။ လူမှုယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ဘာသာစကားကွဲပြားမှုနှင့်ဘာသာ စကားဆိုင်ရာ အချက်အလက်များစုဖွဲ့ခြင်းကို ထိန်းညှိနိုင်မည့် လူမှုရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အဆက်အစပ် သဘောကိုလည်း ကနဦးတွေးဆပြထားပါသည်။ လူမှုဘာသာဗေဒလေ့လာမှုနှင့် လူမှုဆက်သွယ်ရေး နယ်ပယ်တွင် လက်တွေ့အသုံးပြုနိုင်သော နိုင်ငံအကျိုးပြုမည့် စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ - လူမှုဒေသီယ၊ စကားတူစု၊ ဘာသာစကား အသွင်ကွဲမှု၊ လူမှုယဉ်ကျေးမှု၊ ဒေသဒေသီယ။

နိဒါန်း

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဒေသီယစကားများသည် မြို့နယ်၊ ခရိုင်အလိုက်ကွဲပြားသော အသွင်ကွဲစကားများဖြစ်ပြီးထိုစကားသုံးများသည် ဒေါက်တာခင်အေး (မောင်ခင်မင်၊ဓနုဖြူ) တင်စား ခဲ့သည့်နေရာ ဒေသရှိပြောဆိုသုံးစွဲသူတို့၏ ဇာတိကိုပြနေသော ဇာတိပြစကားလုံးများဟုခေါ်ဆို ထိုက်ပေ သည်။ မကွေးဒေသီယစကားများစွာကို လေ့လာထားသည့် စာတမ်းများ၊ ကျမ်းများကို လေ့လာမိသော အခါ စာပေရှုထောင့်၊ ဘာသာစကားရှုထောင့်၊ ဒေသီယရှုထောင့်အရ ဘာသာစကားတန်ဖိုးများကို သတိပြုမိလာရသည်။ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီးသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး လွယ်ကူသော လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးသော တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်သည့်အပြင် ဇာတိမာန်စိတ်လည်း ထက်သန်လှသူများဖြစ်သည်။ ခရိုင်(၇) ခုတွင် ဒေသီယစကားများသည် သီးခြားစီသုံးစွဲနေကြသည်။ ဒေသခံလူအများစုသည် အသွင်ကွဲ သဘောအရ စံဘာသာစကား၊ ဒေသီယစကား နှစ်မျိုးလုံးကို အသုံးပြုသော စကားတူစုများ အဖြစ်တွေ့ရ သည်။ ကွဲပြားသည့် ဒေသီယစကားကိုပင်လျှင် စကားအဆက်အစပ်ဖြင့် နားလည်လက်ခံကြောင်း တွေ့ရ သည်။

^၁ မြန်မာစာပေ၊ မကွေးတက္ကသိုလ်

ဤတွေ့ရှိချက်ကို လူမှုဆက်သွယ်ရေးနယ်ပယ်နှင့် ဒေသတွင်းနေထိုင်သူအချင်းချင်း လူမှုစီးပွား ကူးလူးဆက်ဆံမှုအရ ဆက်သွယ်မှုလွယ်ကူချောမွေ့စေရန်သုံးစွဲကြသည်ဟု မူလကထင်မြင်ခဲ့သည်။ ဒေသခံမဟုတ်သည့်သူများနှင့် ရုံးအဖွဲ့အစည်းလုပ်ငန်းတွင် စံဘာသာစကားကိုသာ သုံးသော်လည်း ဒေသဒေသိယ စကားများတွင် တူညီသည့်စကားသုံးနှင့် ဒေသိယစကား ဝေါဟာရများကို လူမှုဆက်သွယ် ရေးကြားခံအဖြစ် အသုံးတွင်နေကြောင်းတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်ဆက်လက်လေ့လာရာမှ အဓိပ္ပာယ် ကွဲပြားသည့် ဒေသိယစကားများနှင့် ဒေသရင်းမှ လူများသာ သိနိုင်သည့်ဒေသိယ စကားများကိုလည်း များစွာတွေ့ရပြန်သည်။ မိမိဒေသိယစကားကို မိမိခရိုင်အလိုက် ဒေသတွင်းတွင်ကျယ်စွာ အသုံးပြုကြ သည်။ မတူကွဲပြားသည့် ဒေသိယစကားများကို ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူလူငယ်များက မတူကွဲပြား သည့် ဒေသမှလာသူများ အများအပြားကြားတွင် ပြောဆိုနေသည်ကိုတွေ့ရသောအခါ မကွေးဒေသိယ စကားများနှင့်အသုံးချသူ၊ အနက်ဆက်သွယ်မှု၊ ဘာသာစကား အသုံးပြုမှုကို လူမှုဒေသိယ သဘောဖြင့် သုတေသနပြုလိုစိတ်ဖြစ်လာရသည်။ စိတ်ဝင်စားဖွယ်လူမှုအဆက်အစပ်၊ ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုများ ကို စူးစမ်းလေ့လာရာတွင် ဒေသိယစကားများ၊ ကွဲပြားခြားနားသော လူမှုအဆက်အစပ်များ၊ ဒေသိယ နယ်ပယ်ကူးလူးမှုများကို စစ်တမ်းထုတ်၍ လူမှုဒေသိယလေ့လာမှု၏ အခြေခံနည်းနာ(၆)ရပ်ဖြင့် ချိန်ထိုးလေ့လာထားပါသည်။ဤစာတမ်းတွင် အလေ့လာခံလူမှုအလွှာများ၏ ဘာသာစကားအသုံးပြုမှုကို ဒေသအလိုက်စကားတူစု အဖြစ်တွေ့ရှိနိုင်ပြီး စံဘာသာစကား၊ ဒေသိယစကားတို့ကို လူမှုဆက်သွယ်ရေး နယ်ပယ်တွင် မည်သို့ အသုံးချနိုင်ပုံတို့ကိုစိစစ်၍ ဘာသာစကား စွမ်းရည်ကို ဖော်ထုတ်ပြထားပါသည်။

သုတေသနပြဿနာ

မကွေးဒေသိယစကားများနှင့် စကားတူစုဆန်းစစ်ချက်ကို လူမှုဘာသာဗေဒရှုထောင့်မှ လေ့လာ သုတေသနပြုရာတွင် အောက်ပါ ပြဿနာများကို ကြုံတွေ့ဖြေရှင်းရနိုင်ပါသည်။

- (၁) ဒေသိယစကားများ ပြောင်းလဲမှု၊ အသုံးပြုမှုပမာဏ တိကျစွာကောက်ယူနိုင်မှုရှိ/မရှိ
- (၂) စံဘာသာစကားနှင့်ဒေသိယစကားဘာသာစကားအသုံးပြုမှုအချိုးသည် ဘာသာစကား စွမ်းရည်အပေါ်သက်ရောက်နိုင်မှုကို တိကျစွာကောက်ယူနိုင်ခြင်းရှိ/မရှိ
- (၃) တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသည် မိမိဒေသိယစကားကို ခွဲခြားသိမြင်မှု ရှိ/မရှိနှင့်စစ်တမ်း ကောက်ယူနိုင်ရသည့် အချက်အလက် ရှိ/မရှိ
- (၄) လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဆက်အစပ်သည်ဘာသာစကားကွဲပြားမှုနှင့် ဘာသာစကား ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များစုဖွဲ့ခြင်းကို ထိန်းညှိ နိုင်မှုရှိ/ မရှိ

စသည့် ပြဿနာများကို တွေ့ကြုံရသည်။

သုတေသနမေးခွန်း

- (၁) မကွေးဒေသိယစကားသည် လူမှုအဝန်းအဝိုင်း၏ ဘာသာစကားစွမ်းရည်ကို မည်မျှ သက်ရောက်နေသနည်း။

- (၂) လူမှုဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများကြောင့်ပေါ်ပေါက်လာရသော အသွင်ကွဲစကားများ၏ ဖွဲ့စည်းမှုသည် ဒေသတွင်းရှိ ဘာသာစကားတည်ဆောက်မှုစနစ်နှင့် မည်သို့ ဆက်စပ် နေသနည်း။
- (၃) ဘာသာစကားအသွင်ကွဲမှုသည် လူမှုဆိုင်ရာအချက်များနှင့် လူမှုဝိသေသလက္ခဏာကို မည်မျှ ထင်ဟပ်နိုင်သနည်း။
- (၄) လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဆက်အစပ်သည် ဘာသာစကားကွဲပြားမှုနှင့် ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အချက်အလက်များစုဖွဲ့ခြင်းကို မည်သို့ထိန်းညှိနိုင်မည်နည်း။
- (၅) မကွေးဒေသီယစကားများ၏ အသုံးတွင်ကျယ်မှုကို လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုအရ တန်ဖိုးထားမှုကို မည်သို့မြှင့်တင်နိုင်မည်နည်း။

သုတေသနနယ်ပယ်

မကွေးဒေသီယများကို အသုံးပြုသည့်ခရိုင်၊ မြို့နယ်အလိုက်အသုံးပြုမှု စစ်တမ်းများနှင့် လူမှုဒေသီယဆိုင်ရာ စစ်တမ်းများမှ အလေ့လာခံများကို လူမှုဘာသာဗေဒ သီအိုရီများဖြင့် မှန်ကန်မှု၊ ပြည့်စုံမှု၊ အသုံးပြုမှု အရေအတွက်နှင့် အရည်အသွေး တို့ကို အကဲဖြတ်ပြီး၊ ဒေသီယ စကားဖြစ်စဉ်၊ ဒေသီယအသုံးအချက်အလက်များ၊ ဒေသီယစကားများ (လူမှုအသွင်ကွဲ)အသုံးများနှင့် အကျိုးဆက်များကို ကြောင်းကျိုးဆက်နွှယ်မှုဆိုင်ရာတို့ကို စိစစ်၍ သုတေသနပြုပါမည်။

စာပေလေ့လာဆန်းစစ်ချက်

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ရှိ ခရိုင် (၅)ခရိုင်မှ မကွေးခရိုင်သုံး အသွင်ကွဲ(အတ္ထဗေဒ)စာတမ်း၊ ချောက်ခရိုင်၊ သရက်ခရိုင် ဒေသီယစကား(ဘာသာဗေဒ)စာတမ်း၊ မင်းဘူးခရိုင်မှ မင်းဘူးမြို့နယ်၊ ပွင့်ဖြူမြို့နယ်၊ ဆင်ဖြူကျွန်း မြို့နယ်၊ စလင်းမြို့နယ်၊ ငဖဲမြို့နယ် ဒေသီယဆိုင်ရာ၊ ငဖဲမြို့နယ်၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ဆိုင်ရာဒေသီယကျမ်း၊ စာတမ်းများကို လက်တွေ့မေးမြန်းချက် စစ်တမ်းများနှင့် တိုက်ဆိုင်ညှိနှိုင်းခြင်း၊ အတ္ထဗေဒ၊ လူမှုဘာသာဗေဒ၊ လက်တွေ့အတ္ထဗေဒ သီအိုရီဆိုင်ရာ၊ နည်းနာဆိုင်ရာ မြန်မာဘာသာကျမ်းများနှင့် မူရင်းအကိုးများကိုစိစစ်ပြီး ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကို အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်း၊ အသုံးပြုမှုအလွှာနှင့် အသုံးပြုနယ်ပယ်ကို မေးမြန်းအစုခွဲခြင်းခြင်း၊ ပြန်လည်အတည်ပြုပြီး ဒေသီယစကားများ၏ အခြေအနေများ အဆက်အစပ်များကို စိစစ်၍ ဆန်းစစ်ခြင်း ပြုခဲ့ပါသည်။

နည်းနာ

ပညာရပ်ဆိုင်ရာနည်းနာ

လူမှုဆိုင်ရာကွဲပြားမှုနှင့် ဖြစ်ပေါ်စေသော အသွင်ကွဲဘာသာစကားများသည် အပြော စကားဖြစ်၍ အရေးဘာသာစကားကဲ့သို့ ကြာရှည်မတည်တံ့နိုင်ပေ။ ထိုအသွင်ကွဲစကားကို ဖြစ်ပေါ်စေသော ဘာသာစကားတည်ဆောက်မှု စနစ်တစ်ခုဖြစ်၍ ဘာသာစကားစွမ်းရည်နှင့် လူမှုဆိုင်ရာကို ပြန်လည်လွှမ်းမိုးနိုင်ပုံကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ ဒေသီယစကားသည် ဘာသာ စကားတိုင်းတွင်ရှိနိုင်သော အသွင်ကွဲတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး အသွင်ကွဲဘာသာစကား တစ်ခုမကရှိနိုင်ပါသည်။ စံဘာသာစကားကဲ့သို့ ပုံမှန်အသံထွက်၊ ပုံမှန်သဒ္ဒါ၊ ပုံမှန်ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းစသည့် တိကျသောစနစ်မျိုးဖြင့် ဖွဲ့စည်းမထားသော်လည်း

လူမှုဂုဏ်သိက္ခာ မြင့်မားသောဘာသာစကားမျိုးကွဲ (Hartman R.R.K 1972,124) ဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ Richard က Longman Dictionary of teaching and Applied Linguistics တွင်

လူမှုဆိုင်ရာဘာသာဗေဒ သွင်ပြင်ကို ဦးတည်လေ့လာသည့် လူမှုဘာသာဗေဒသည် လူမှုအဆင့်အတန်း၊ ပညာအရည်အချင်း၊ အသက်၊ လိင်၊ လူမျိုးစုနှင့် သက်ဆိုင်သော ရင်းမြစ်စသည့် လူမှုဆိုင်ရာအချက်အလက်တို့နှင့် ဆက်နွှယ်သော ဘာသာစကား လေ့လာမှုပညာရပ်

ဟု လည်းကောင်း၊ ဒေါက်တာအောင်မြင်ဦး၏ လူမှုဘာသာဗေဒလက်စွဲတွင်

ဘာသာစကားသည် ဒေသဆိုင်ရာ၊ လူမှုဆိုင်ရာ၊ ပုဂ္ဂလဆိုင်ရာ၊ ဟန်ဆိုင်ရာ၊ အသွင်ကွဲမှု အမျိုးမျိုး၏ ကွန်ရက်တစ်ခု (၂၀၂၄၊ ၄၇)

ဟု လည်းကောင်း

ဘာသာစကားစွမ်းရည်သည် သဒ္ဒါပိုင်းဆိုင်ရာ ကောင်းမွန်သော ဝါကျပုံစံများဖန်တီး အသုံးပြုမှုထက် လူမှုဆိုင်ရာအခြေအနေ အရပ်ရပ်က သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းသော အသွင်ကွဲ တစ်ခုကို မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုအပေါ်တွင်တည်မှီနေသည် (၂၀၂၄၊ ၄၇)

ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ဆိုထားသည်။ အလေ့လာခံစကားများကို စိစစ်ရာတွင် ပြောသူအမျိုးအစား၊ နာသူ အမျိုးအစား၊ ပြောသူနာသူဆက်ဆံရေး၊ စကားအကြောင်းအရာ၊ စကား အမျိုးအစား၊ နည်းလမ်း၊ ကြားခံ၊ နောက်ခံအခြေအနေ၊ ပုံစံကျမှု အနေအထားနှင့် စကားလုပ်ဆောင်မှုစသည့် အခြေခံအကြောင်းရင်းခံ များဖြင့် လေ့လာစိစစ်ထားပါသည်။ ထိုအကြောင်းရင်းခံများကြောင့် ဘာသာစကားအသွင်ကွဲ ဒေသ ဒေသီယစကားများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်း အကြားအပြန်အလှန် ဆက်စပ်မှုကို အသွင်ကွဲလူမှု ဘာသာဗေဒ အမြင်ရှုထောင့်ဖြင့် ဘာသာစကား စွမ်းရည်ကို စိစစ်လေ့လာပါမည်။

သုတေသနနည်းနာ

ဤစာတမ်းသည် ဘာသာစကားအသွင်ကွဲဖြစ်သော စကားတူစုအဖွဲ့များအလိုက် စစ်တမ်းကို နှိုင်းယှဉ်သုံးသပ်ခြင်း၊ လူမှုဘာသာဗေဒနည်းနာများဖြစ်သည့် လူမှုရေးအချက်အလက်များကို စိစစ်ခြင်း ပြန်လည်အတည်ပြုခြင်း၊ ကောက်ယူခြင်း၊ အမှီပြုသောဘာသာစကားဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုနှင့် လူမှုဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုကို ဆက်စပ်သုံးသပ် စိစစ်ခြင်းစသည့် နည်းနာများဖြင့်ချည်း ကပ်ပြီးတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်သွယ် ပြောဆိုရာတွင် လူမှုအကြောင်းရင်းခံများ ပြောဆိုပုံများသည် ဘာသာစကားကို မည်သို့အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိကြောင်း တင်ပြသွားပါမည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်

မကွေးတက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသော (၂၀၂၂-၂၀၂၃) ပညာသင်နှစ်၊ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ များ၏ အသက်အရွယ်၊ ပညာအရည်အချင်း၊ လိင်၊ မိသားစုဝင်၊ အလုပ်အကိုင်များကို ဒေသီယအလွှာ အလိုက် စကားတူစုကို အသုံးပြုလေ့ရှိမရှိ ပဏာမကောက်ယူပြီးလျှင် အသုံးပြုနှုန်း၊ အသုံးပြုစကားသုံး များကိုစုစည်း၍ တူညီမှု၊ မတူညီမှုကိုလည်းစိစစ်ကာ စကားသုံးများကိုခွဲခြားပါသည်။ လေ့လာမှုနယ်ပယ် တွင် ဒေသီယအလွှာအလိုက် စကားတူစုကို အသွင်ကွဲစကားများမှ ငမဲဒေသီယစကားနှင့် စေတုတ္ထရာ

အောင်လံ၊ ဒေသိယသံများကို ချန်ထားခဲ့ရပါသည်။ အသွင်ကွဲခြင်း၏ ထင်ရှားသော လက္ခဏာဖြစ်သည့် ဝေါဟာရ စကားသုံး အဆင့်ကိုသာ စိစစ်ထားပါသည်။

စံအသွင်ကွဲ သို့မဟုတ် စံဘာသာစကား

စံဘာသာစကားသည် စကားအသွင်ကွဲများတွင် အရေးပါဆုံး အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ ရုံးလုပ်ငန်း၊ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုံစံကျပြောဆိုရာတွင် လုပ်ဆောင်မှုအလိုက်သုံးသော ဘာသာစကား အသွင်ကွဲ တစ်မျိုးဟုခေတ်သစ် လူမှုဘာသာဗေဒက သတ်မှတ်ပါသည်။ စံဘာသာစကားကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် တစ်မျိုးသာသတ်မှတ်ထားပြီး အသွင်ကွဲစကားနှစ်မျိုးသုံးသည့် စကားတူစုများဟု ဆိုနိုင်သည်။ မြို့ပြလူနေမှုတွင်ပင် ဒေသိယအသုံးသည် မြန်မာ့ဓလေ့နှင့်ယှဉ်တွဲ ဖြစ်ထွန်းလျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသိယစကားမှ ကာလဒေသိယသည် အတွင်းစာသားကို မှီခိုလေ့လာရသဖြင့် အနက်ထင်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုမှုအရ ပျောက်ကွယ်ခြင်း၊ ပေါရာဏအဖြစ် အဘိဓာန်ဝေါဟာရ ဖြစ်လာသည်။ တွင်ကျန်ရစ်သော စကားများသည် စံဘာသာစကားထဲသို့ အကြိုးဝင်သွားတတ်သည်။

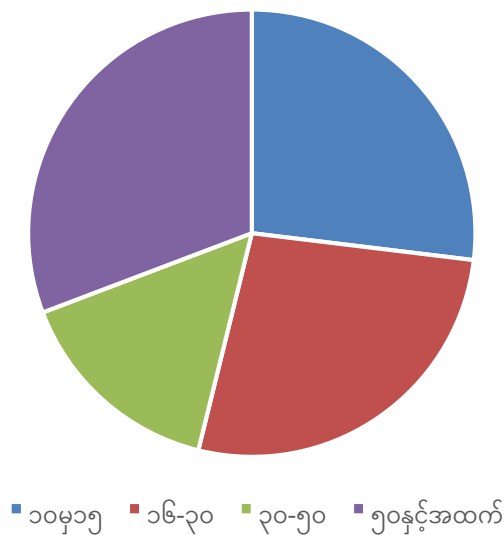
စံဘာသာစကား နှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါက်တာအောင်မြင်ဦးက ဘာသာစကားသုတ- ၂၃၀ တွင် တိကျသောစည်းစနစ်တို့ရှိပြီး လူမျိုးတစ်စု သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားအားလုံးက လက်ခံထားသော စကားဖြစ်သည်။ ယင်းသည်တရားဝင်အသိအမှတ်ပြု အဘိဓာန်တွင် စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံနှင့် စံဝေါဟာရများ ဖော်ပြခံရခြင်း၊ တရားဝင်အသိအမှတ် ပြုခံရသည့်သဒ္ဒါရှိခြင်း၊ စံအသံထွက်ဖြစ်ခြင်းဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

ဤတွင် ဒေသဒေသိယအသွင်ကွဲစကားများကို လူမှုဒေသိယဓလေ့လာမှုအရ စံဘာသာစကားနှင့် တစ်ပြေးညီ သုံးနှုန်းကြသည်။ သို့သော် လူမှုအဆက်အစပ်အရနှင့် စကားတူစုအတွင်း အသွင်ကွဲစကားများကို မည်သို့ သုံးနှုန်းကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း စိစစ်ထားသည်။

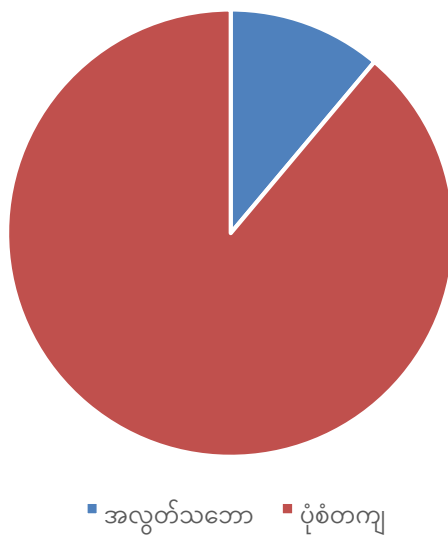
- (၁) အသက်အရွယ်စစ်တမ်းကောက်ရာတွင် အသက် ပိုင်းခြားမှုအရ ဘာသာစကားအသွင်ကွဲ၊ ဒေသိယစကား အသုံးပြုမှု % စိစစ်ရာတွင် - ၁၀မှ ၁၅နှစ် - ၇၀ %၊ ၁၆မှ ၃၀နှစ် - ၇၀%၊ ၃၀- ၅၀နှစ်- ၄၀% ၊ ၅၀အထက်- ၈၀ % တွေ့ရသည်။
- (၂) အလုပ်အကိုင်စိစစ်ချက်အရ ပညာသင်ကြားနေသူ- ၆၀%၊ ဝန်ထမ်း- ၃၀% စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ၁၀% ၊ လက်လုပ်လက်စား - ၇၀%၊ မှီခို - ၇၀% ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။
- (၃) လိင်အရ စစ်တမ်းတွင် အမျိုးသား- ၈၀%၊ အမျိုးသမီး- ၇၀ % တွေ့ရသည်။
- (၄) လုပ်ဆောင်ချက် ဆိုင်ရာ၊ စကားတာဝန်အရ အသွင်ကွဲ ဒေသိယစကား အသုံးပြုမှု စိစစ်ရာတွင် အလွတ်သဘောပြောဆိုမှု - ၈၀%၊ ပုံစံတကျပြောဆိုမှု - ၁၀% တွေ့ရသည်။

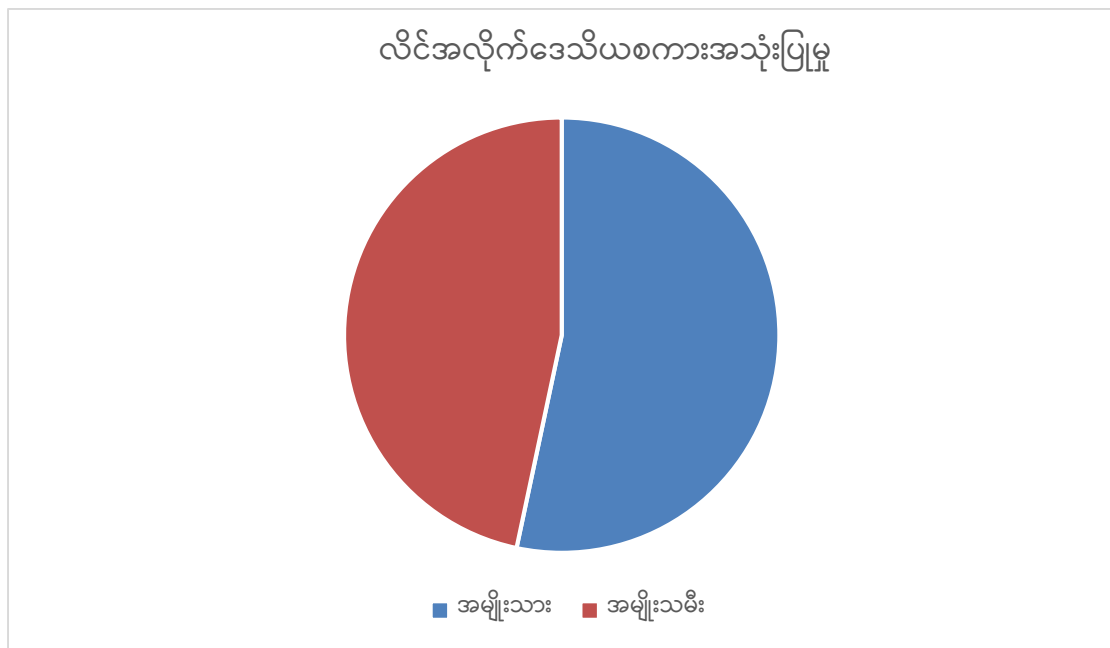
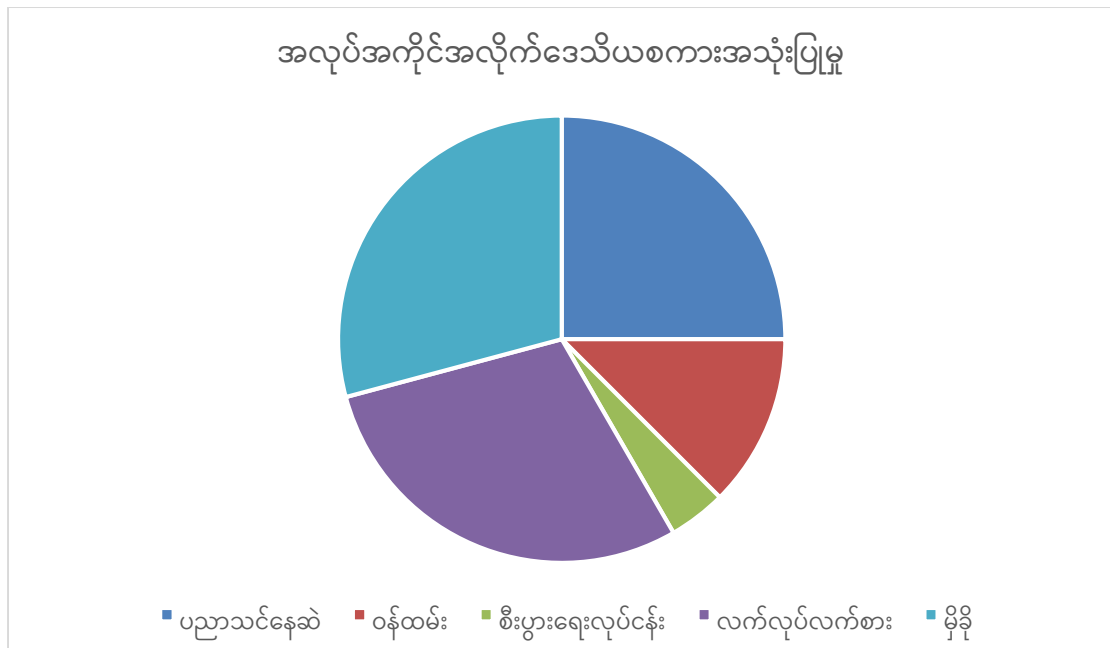
အထက်ပါစစ်တမ်းစိစစ်ချက်သည် ကျောင်းသားကျောင်းသူများအသုံးပြုပုံနှင့် ဘာသာစကား စီးဆင်းရာရင်းမြစ်နှင့် အကြောင်းခံကို ထည့်သွင်းလို၍ အသက်အပိုင်းအခြားတွင် မိသားစုဝင်များကိုပါ စစ်တမ်းကောက်ထားပါသည်။ ဒေသိယစကားအသုံးကို စကားပြောနိုင်စွမ်း တည့်မတ်လာသည့် အရွယ်ကို ၁၀နှစ်ဟု သတ်မှတ်ခြင်းမှာ လူမှုစီးပွားအမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံးဖွံ့ဖြိုးမှုကို မျှခြေတွက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အသက်အရွယ်အလိုက်ဒေသီယစကားအသုံးပြုမှု

စကားတာဝန်အရဒေသီယစကားအသုံးပြုမှု

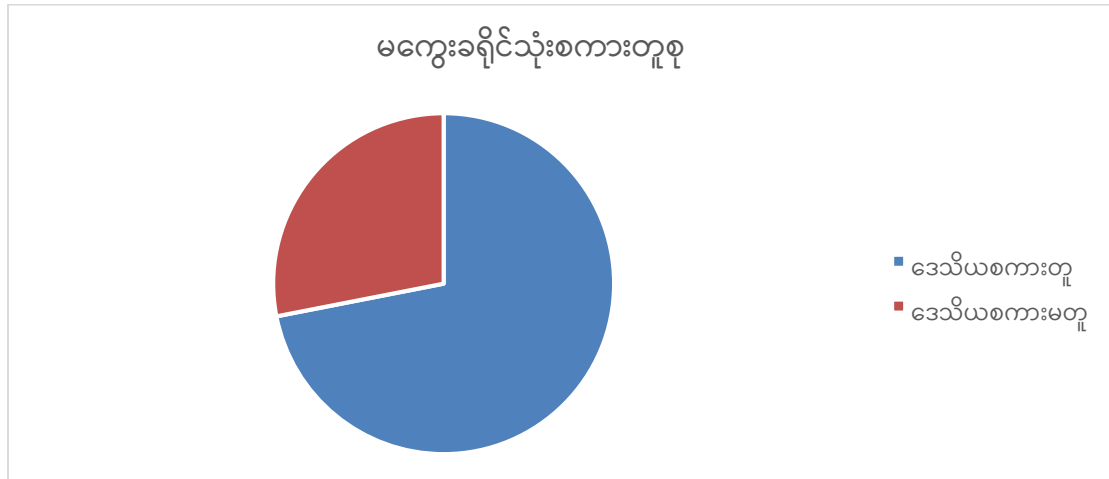

တွေ့ရှိချက်အကျဉ်းမှာ စံစကားကို လုပ်ငန်းခွင်နှင့်ပုံစံကျနမှုဖြစ်ရန် အသုံးပြုကြပြီး မြို့၊ ရပ်ရွာဒေသများတွင် အသက်အရွယ်မရွေး ဒေသီယစကားကိုသာ ၈၀% အသုံးပြုကြကြောင်းတွေ့ရသည်။ အထင်ရှားဆုံး ဒေသီယအသုံး များမှု % မှာ ငမဲဒေသဖြစ်သည်။

ထိုစစ်တမ်းမှ တိုင်းဧရိယာအတွင်း စကားတူစုအဖွဲ့ကဲ့သို့ တူညီသည့်ဒေသီယအသုံး ၆၀ % ကို ချန်၍မတူကွဲပြားသည့် ဒေသီယအသုံးများကို ပြန်လည်ရွေးချယ်စိစစ်၍ ဒေသအလိုက်အသွင်ကွဲ အသုံးများကို ထပ်မံတင်ပြပါမည်။

ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အသုံးပြုသည့် ဒေသီယအသွင်ကွဲအသုံးများကို ခရိုင်အလိုက် ဒေသီယစကားတူညီမှု အများဆုံးကို အစဉ်အလိုက်ပြပါမည်။ တူညီမှုသည် မြို့ပြနေထိုင်သည့်အလွှာ ဖြစ်ပြီးဆက်သွယ်မှုတွင် လူမှုစီးပွား၊ အလုပ်အကိုင်၊ လူမှုအဆင့်အတန်း တို့၏အခြေအနေနှင့် ဆက်စပ်

နေပါသည်။ မတူညီသော ဒေသီယစကားသုံး ၄၀ % ကို မကွေးခရိုင်စကားတူစု အဖြစ်သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအစုဝင်ကျောင်းသားအရွယ်လူငယ်များ ၂၀ % သည်ဒေသီယစကားကို နားလည်ပါသည်။ လွတ်လပ် ပုံစံသုံးစွဲမှုတွင် ၈ % ခန့် ရှိသည်။ တူညီသော ဒေသီယအသုံးများကိုမူ ၅၀ % ခန့် သိနားလည်ပြီး သုံးစွဲသည်ကို တွေ့ရသည်။

မကွေးခရိုင်သုံး ဒေသီယ(မကွေး၊ရေနံချောင်း၊ချောက်၊တောင်တွင်းကြီး၊မြို့သစ်၊နတ်မောက်)

စံစကား	ဒေသီယ	စံ	ဒေသီယ
ဖရုံသီး	ယွန်းသီး	ဇွန်း(သေး)	ဇွန်းပေါက်စဇွန်းသားလေး/
ခရမ်းချည်သီး	ခရမ်းညွန့်သီး	ဒယ်အိုး	ရှောက်ပိုင်း၊ဒယ်ပိုင်း
ပဲသီး	နတ်တော်ပဲ	ဖိနပ်ချွတ်	ခွေးကတက်၊ခွေးအိပ်
ပန်းဂေါ်ဖီမုန်လာထုပ်/	ဂေါ်ဖီပန်းဂေါ်ဖီထုပ်/	ပိုက်ဆံအိတ်	ဘေးကိုင်အိတ်ပတ္တာအိတ်/
ဘူးသီးကြော်	ငါးပေါင်းကြော်	မီးပူ(တိုက်)	မီးအိုး(ထိုး)
သခွားသီး	ငပြုတ်သီး**	မီးဖိုချောင်	မီးဖိုဆောင်စားဖိုဆောင်/
ဆွမ်းခွက်	ဆွမ်းဂျုတ်	မျက်နှာသုတ်ပုဝါ	စောင်ပိုင်း*မျက်နှာသုတ်စောင်/
ထမင်းကြမ်း	ထမင်းအေး	ဟောင်း	စုတ်/အို(ပုဆိုး)
မီးမွှေးမီးဖိုသည်/	မီးပျိုးသည်	ကတုံးတုံး	ကတုံးထိုး
ကျောင်းပြေးလစ်/	ကျောင်းပုန်း	လကုန်ရက်	လပိတ်ရက်
ယခင်နေ့(မကြာသေး)	တော်တုံးက	ယခင်နေ့(ကြာ)	တစ်နေ့သား
နှမြော၊တွန့်တို	ပိတ်ချီးကပ်	မစားဘူး	မစားတတ်အားဘူး
အလွန်	တအားလွတ်/အားကြီး/	အများကြီး	အောတိုက်နည်းနည်းနောနော/
ရေဆွဲပုံး	ဘာလီချိုင့်	ဓာတ်မီး	ဒုတ်မီး
မီးချောင်း	မီးပြောင်း	အဝတ်မပါ	ကိုယ်ကြီးတုံး

သရက်ခရိုင် (မင်းတုန်း၊ ကံမ၊ သရက်)

စံစကား	ဒေသီယ	စံ	ဒေသီယ
ထမင်းရည်	အိုးဆေးရေ	ရှား(အသီးအနှံ)တုံး/	ပွဲပြီ
ပဲပုပ်	ပဲငပိ	ဘက်ထရီအိုး	ဓာတ်အိုး
ပုစွန်ဆိတ်	ဒုန်းဆိတ်	တူရှင်းပြား	ငန်းပြား
ထမင်းကြမ်း	ထမင်းကျန်	ဆွမ်းသွတ်	သပိတ်သွတ်
ခရမ်းချည်သီး	မြေပုံသီး	မီးသီး	ဖန်သီး
ပိန္နသီး	သခုတ်သီး	မယ်(သွား)	ရင်ကော(သွား)
မုန့်လာဥနီ	ခါကျက်ဥ	မလား(သွား)	မရင်(သွား)
မုန့်ဆီကြော်	မုန့်ယုက်	စကားအများ(ပြော)	စကားရှည်
ကစားသည်	နန့်သည်	စိတ်မချမ်းသာဘူး	စိတ်မအေးသာဘူး
လာခါနီးပြီ	လာဖို့ပြီ	မုန့်လုံးကြီး	မုန့်ခေါင်းတုန်း
မီးဖို	မီးတင်းကုတ်	စားပွဲခင်း	ခင်းနှီး
နှို့ဆီဘူး	ဆန်ပတောက်	မီးမွှေး	အမှိုက်မွှေး
မင်းတုပ်ချ	ဂျက်ထိုး	အိမ်အမိုး	ကျက်မေ့
ဖြောင့်ဖြောင့်သွား	တန်းတိုးသွား	ကျောင်းပြေး	ကျောင်းပုန်း

မင်းဘူးခရိုင်(ငယ် မြို့နယ်)

စံစကား	ဒေသိယ	စံစကား	ဒေသိယ	စံစကား	ဒေသိယ
နည်းနည်း	တတိ	ညက်ညီ/	မှုန်	အားရဝမ်းသာ	လှိုင်းလှိုင်းထ
မနက်စောစော	ကျီးမနိုးခင်	အလွန်ကြီး	နည်းတဲ့မှနေ့	ချင်ရည်ဟင်း	ချင်ရည်ကြို
ထိခိုက်	လန့်	အလွန်ဝေး	မနည်းဝေး လှဖို့ပြီ	နေအလွန်ပူ	နေတအားစား
ပြင်ဆင်	ရေ(လုပ်ဖို့)	မကြာ ခဏ	ခပ်စိမ့်စိမ့်လေး	ခရမ်းသီး	ကဆော့သီး
သဲ	သလဲ	မီးခြစ်	မီးခတ်	နေမကောင်း	နေမကြည်
နေ့လယ်	နေ့ဘို့	နေမယ်	နေဖို့ ဘီ(ပြီ)		

(စလင်း မြို့နယ်)

စံစကား	ဒေသိယ	စံစကား	ဒေသိယ
မုန့်ဦးနှောက်	မုန့်ဖက်လျှော	နည်းနည်း(ဆား/ဆီ)	ဆီတစ်ပေါက် ဆားတစ်ပွင့်/
ပဲပင်ပေါက်	ပဲပင်ချို	စုပေါင်းကူညီ	အားတိုက်
မြန်မြန်စားလုပ်/	ဇိုးဇိုးဇတ်ဇတ်စား လုပ်/	နှမြော	စေးကပ်

(ပွင့်ဖြူ မြို့နယ်)

စံစကား	ဒေသိယ	စံစကား	ဒေသိယ
မုန့်စလင်းတောင်	မုန့်ခမောက်	ပိန္နသီးဟင်း	တောကြက်သား
ထမနဲ	ဆီလိမ်ထိုး	အသားခြောက်	ဟင်းခြောက်
အိတ်ကပ်(အင်္ကျီ)	ဘေးထိုး	လက်ရှည်အင်္ကျီ	အပေါ်လွှာထပ်ဝတ်/
အိမ်အဖီဆွဲ(ဘေး)	အဖီရပ်	အိမ်အဖီဆွဲ(ရှေ့)	ခလောက်ဆွဲ
အံဆွဲ	အံထိုး	မွေ့ရာ	ဖုံ
လောက်လေးခွ	ဘတ်ခွ	ပိုးနသန်ကောင်	ဆီသည်မကောင်
မွန်းလွဲ	နေကုန်		

သရက်ခရိုင် (မင်းလှ မြို့နယ်)

စံစကား	ဒေသိယ	စံစကား	ဒေသိယ
ဟင်းနုနွယ်ရွက်	ဘကြီးရွက်	မုန့်ဆီကြော်	မုန့်ယုက်
ဂဏန်း	ပုဇွန်	မန်ကျည်းသီးစိမ်း	နသန်တောင့်
ကြံ	နှမ်းစား	ပဲသီး	ပဲတောက်
ဘက်ထရီအိုး	အားအိုး	သောက်ရေခွက်	ဖလား
ခြံစည်းရိုး	ဇရံသာ	အုတ်ခဲ	အုတ်မြစ်ခဲ
ထွန်သွား(သံ/သစ်သား)	ဘဲနှုတ်သီးသံကပ်/	ပဲစဉ်းငုံ	ပဲပုတ်
နွားပေါက်စ	ပဲ့တဲ	ဘောစကိုင်းပင်	ဆိပ်ဖြေပင်
တစ်နေ့ကုန်	နေ့ကုန်	ဦးဦးဖျားဖျားကျွေး	ဦးခတ်
လန်သည်	ဖြန်သည်	သွားသည်	နှံစပ်သည်
မိုသည်(တိုင်)	ကပ်သည်	ဘုရားတည်	စေတီထိုး
မလျော့ဘူး	မနဲ့ဘူး	ဣန္ဒြေရှိသည်	ရေးရေးငန်းငန်း
ပိုးနသန်ကောင်	ပိုးကြားကောင်	နှာနှင်,	လွှာ
ထူသည်	ထပ်သည်	ပြတင်းပေါက်	လေရှူးပေါက်
အပ်ချည်	အပ်မျှင်		

သုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းတွင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၏ မြို့တော်မကွေးသည် လူမှုစီးပွားရေး ကူးလူးမှု အချက်အခြာကျသော ဆုံရပ်ဖြစ်သည်။ ဘာသာစကား၏ပြောင်းလဲတတ်သောသဘောကို အထိတွေ့ဆုံး ဖြစ်သည့်အတွက် ကျောင်းသားကျောင်းသူများကို ဗဟိုပြု၍ ဆန်းစစ်တင်ပြထားပါသည်။ လူငယ် သည် ခေတ်မီဒီယာအသုံးပြုမှုနှင့် ရိုက်ခတ်မှုကိုအခံရဆုံး ဖြစ်သော်လည်း မကွေးတိုင်းအတွင်းရှိ လူငယ် များသည် ဒေသိယစကားအသုံးပြုမှုကို ကောင်းစွာလက်ဆင့်ကမ်း သယ်ယူသုံးစွဲနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ငယ်ဒေသိယတွင် ဝေါဟာရကွဲပြားမှုတွင် ဝါကျအဆုံးသတ်တွင် နှော့ဟု အဆုံးသတ်ပုံ(နော)နှင့် ဒေသိယ သံတွင်ဟထိုးသံ ပိုခြင်းသည်ထူးခြားသည့် စကားတူစုဖြစ်၊ မဖြစ်ကိုမူ ထပ်မံသုတေသနပြုရန် အချက်အလက်ရယူနိုင်မှု လိုအပ်နေပါသေးသည်။

ငယ်နှင့်အောင်လံဒေသိယသံကိုချန်၍ စိစစ်ထားသည့် ဤစာတမ်း၏ စစ်တမ်းအရ မကွေးတိုင်း တွင်းရှိ ဒေသိယစကားများကို စကားတူစုတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအခြားသော ဒေသိယအချို့တွင်တွေ့ရသော အတ်/,u/နှင့်အစ်သံ/ i/အင်သံ / in-န/ ငဲ့အွန်သံ /o-သရသံ မတူညီမှု/ သည် အနက်ကောက်ယူရာတွင် ခက်ခဲမှုမရှိဘဲ ဒေသိယသံဟု လက်ခံကြပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝေါဟာရအသုံးကွဲပြားသည့် ဒေသိယစကား များကိုသုံးခြင်းသည် စကားတူစုမတူသည့်အတွက်

အဓိပ္ပာယ်နားလည်နိုင်ရန်ခက်ခဲနိုင်သည်။ ဖော်ပြထားသော ဒေသီယစကားများသည် စကားအဆက် အစပ်ဖြင့် ပြောလျှင်ပင် နားမလည်နိုင်သည့် ဒေသီယစကားများဖြစ်ပြီး လူငယ်များသုံးနှုန်းနေသည့် စကားများကိုသာ တင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းများနှင့် မိလိုက်ဖပါ အစဉ်အလာ လုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ငန်းသုံးဒေသီယနှင့် မိရိုးဖလာစကားများ၊ ဘာသာတရားဆိုင်ရာ ဒေသီယစကား များတွင် များစွာမကွဲပြားဘဲ တူညီကြကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရပါသည်။

လူမှုဒေသီယလေ့လာမှုဘာသာစကား ပြောင်းလဲတတ်သောပုံကို ၅ မိုင်ကွာတိုင်း ရေသည် ပြောင်းလဲသည်။ ၁၂ မိုင်ကွာတိုင်း ဘာသာစကားသည် ပြောင်းလဲသည် ဟု ပညာရှင်များက ဆိုစမှတ် ပြုထားသည်။ မကွေးဒေသီယစကားများ၏ ထူးခြားချက်မှာ တိုင်းအတွင်း လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးပြီး လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှု ပွင့်လင်းလာသည့်တိုင် စကားတူစုအလိုက် ဒေသဆိုင်ရာ ဒေသီယ အသွင်ကွဲစကားများသည် ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ မြို့အလိုက် ခိုင်မာစွာကျန်နေခြင်းသည်ကား ထူးခြားချက် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လူငယ်များသည် လူမှုကွန်ယက်သုံးစကားများ၊ ဗန်းစကားများကို ခေတ်၏ လွှမ်းမိုးမှု ကြောင့် သုံးလေ့ရှိသော်လည်း မိမိတို့ဒေသီယဆိုင်ရာ စကားကိုလည်း သုံးစွဲနေကြဆဲဖြစ်သည်။ လူမှုအခြေအနေနှင့် လုပ်ငန်းသဘာဝအလျောက် ပုံစံတကျပြောဆိုရာတွင်သာ စံဘာသာစကားကို အသုံးပြုကြသည်။ မကွေးမြို့ခံအချင်းချင်းနှင့် ခေတ်ပညာတတ်ကျောင်းသားလူငယ်များသည်ပင်လျှင် ဒေသီယစကားကို ကြားသည်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်ကို မည်သည့်ဒေသကဟု ခန့်မှန်းနိုင်ကြပြီး ဆိုလိုချက်ကို နားလည်နိုင်ကြသည်။ အသက်အလိုက်စိစစ်ချက်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက် စကားတာဝန်အရ အလွတ် သဘောပြောရာတွင် စကားတူစုအလိုက် ကွဲပြားမှုကိုနားလည်ရန် လေ့လာမှတ်သားခြင်း၊ လက်ခံ ပေးခြင်း၊ လေးစားခြင်းစသည့် စိတ်အခြေခံများ၊ မိမိဇာတိနှင့် ဒေသီယစကားကို ကိုယ့်ဒေသချစ်စိတ်ဖြင့် တန်ဖိုးထားခြင်းတို့ကြောင့်ဟု သုံးသပ်မိသည်။ စကားတူစုမတူသော ဇာတိမြေသုံး ဒေသီယစကားကို ဘိုးဘွားမိဘ၏ အစဉ်အလာစကားအဖြစ် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ အခြားစကားတူစုဒေသီယကို နားလည်ခြင်းနှင့် ဒေသီယစကားကို လက်ခံသည့်အလေ့ စူးစမ်းလေ့လာမှတ်သားသည့် အလေ့ရှိခြင်းသည် လူမှုဆက်ဆံ ရေးတွင် ထိရောက်သော၊ စည်းလုံးသော၊ ညီညွတ်သောသဘောလက္ခဏာဖြစ်သည်။ ဒေသတွင်း လူမှု၊ ပုဂ္ဂလ၊ ဟန်ဆိုင်ရာတို့သည်ကွဲပြားစေကာမူဘာသာစကားဖြစ်တည်လာမှုကို လေးစားလက်ခံနိုင်သော ထိုအလေ့အကျင့်သည် လူမှုဝိသေသအခက်အခဲကို ကောင်းစွာဖြတ်ကျော်နိုင်သော ဆက်သွယ် ရေးစွမ်းရည် တစ်မျိုးကိုရနိုင်ကြောင်း ခိုင်မာစေပါသည်။ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ လက်ခံနိုင်မှုစွမ်းရည် ရှိမှုနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့ကို တိကျစွာစိစစ်နိုင်ရေးအတွက် ဆက်လက်သုတေသနပြုရန်အပိုင်းများ ကျန်နေသေးပါသည်။ ထို့ကြောင့်မကွေးဒေသီယ စကားများသည် မူလကတူညီသောစကားတူစု ဒေသီယ အုပ်စုကြီးဖြစ်ခဲ့နိုင်သည်ဟုကောက်ချက်ချနိုင်ပါသည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းသည် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဒေသီယစကားများကို လူမှုဒေသီယ လေ့လာမှု ၏ ခက်မတစ်ခုဖြစ်သည့် အသွင်ကွဲလူမှုဒေသီယ နည်းနာများဖြင့် စိစစ်ထားသော စာတမ်းဖြစ်ပါသည်။ သုတေသန ၏မျှော်မှန်းရလဒ်ကို စကားတူစု အဆင့်ကိုဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။ မူလကအဆိုကြမ်းတွင် ပါဝင်သော လူမှုယဉ်ကျေးမှုနှုန်းစံကို ဆက်လက် စိစစ်နိုင်ရန် ဘာသာစကားအသိ အခြေခံကောင်းရှိသော

စိတ်ပညာ၊ အာရုံကြောဆိုင်ရာ သုတေသီတို့နှင့် သုတေသနဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လမ်းစကို ပျိုးပေးနိုင်ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ကျန်ရှိနေသည့် ဒေသီယသံဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာများကိုပါ ထပ်မံစိစစ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသီယစကားသည် သမိုင်းတန်ဖိုး လူမှုနှုန်းစံတန်ဖိုး စာပေတန်းဖိုးရှိသည့် အသွင်ကွဲစကားများဖြစ်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီးကို မူလကအသွင်ကွဲဘာသာစကား မျိုးတူစုကြီး တစ်ခုဟူသော တွေ့ရှိချက်သည် စာပေလူမှုသိပ္ပံဆိုင်ရာ လေ့လာမှုနှင့်နောက် နှောင်းသုတေသီတို့အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပြီး နိုင်ငံအကျိုးပြုမည့် ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

ခင်အေး၊ဒေါက်တာနှင့် အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။(၂၀၁၉)။ *သုတေသနအခြေခံ သုတေသနပုံစံ*။ ရန်ကုန်၊ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၂၄)။ *သုတေသနဟူသည်* ။ ရန်ကုန်။ ဧရာဝတီပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ ။(၂၀၀၃)လူမှုဘာသာဗေဒမိတ်ဆက် ။ ရန်ကုန်။ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ ။(၂၀၀၃)လူမှုဘာသာဗေဒသဘောတရား ။ ရန်ကုန်။ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ ။(၂၀၁၅)ဘာသာစကားသုတ ။ ရန်ကုန်။ ဓူဝံစာပုံနှိပ်တိုက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ ။(၂၀၁၈)လူမှုဘာသာဗေဒလက်စွဲ ။ ရန်ကုန်။ဘားမားမျိုးကုမ္ပဏီ လီမိတက်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ ။(၂၀၁၈)သုတေသနဟူသည် ။ ရန်ကုန်။ဧရာဝတီပုံနှိပ်တိုက်။

Manner, Kathleen and Ralph Rauch. (1998) *Dictionary of language and linguistics*. Great Britain. Applied Science Publisher.

ဖတ်ရှုလေ့လာသောစာရင်း

ခင်မင် (မောင်)။ (၂၀၂၄) ။ *နှုတ်ပြောမြန်မာသဒ္ဒါ*။ ရန်ကုန်၊မြန်မာစာအဖွဲ့။

စိုးမိုးမိုး၊ ဒေါ်။ (၂၀၀၂)။ *မျိုးကွဲဒေသီယစကားများ၊ ပညာရေးစုံညီ ပွဲတော်အထိမ်းအမှတ် စာတမ်း*။

တင်ဇေဦး။ (၁၉၇၅)။ *မြန်မာညာသာစကား၏ဒေသီယစကားများလေ့လာမှု*။ မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသန ဂျာနယ်၊ အတွဲ(၅၈) အပိုင်း (၂)။

ထွန်းမြင့်၊ ဦး။ (၂၀၁၈)။ *ဘာသာဗေဒ* ။ ရန်ကုန်။ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

မြင့်မြင့်ဌေး၊ မ။ (၂၀၁၀)။ *မုံရွာခရိုင်သုံးဒေသီယစကားများ(လူမှုဘာသာဗေဒလေ့လာချက်)*။ ပါရဂူကျမ်း။ မန္တလေးတက္ကသိုလ်။

မြန်မာစာအဖွဲ့ (၂၀၂၄ ၊ မတ်လ)။ *မြန်မာအဘိဓာန်* ရန်ကုန်။ ကောင်းခန့်ပုံနှိပ်တိုက်။

အေးမြမော်၊ မ။ (၂၀၁၇)။ *မင်းလှမြို့နယ် ဒေသီယစကား လေ့လာချက်* ။မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ယူကျမ်း။ မကွေးတက္ကသိုလ်။

အောင်မြင်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၆)။ *အင်းလေးဒေသီယစကား* ။ ရန်ကုန်။ ပညာတန်ဆောင်ပုံနှိပ်တိုက်။

Yule George. (1995), *Pragmatics*. Oxford, Oxford University Press.